

บุพปัจจัยของการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขัน The Antecedents of Good Expression of Red-Whiskered Bulbul in Bird's Contest

พินิตารวจโทพิชศาล พันธุ์วัฒนา (Pol.It.col.Pitsarn Phanwattana)^{1*}

(Received: April 2, 2018; Revised: May 21, 2018; Accepted: May 26, 2018)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงและนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขัน และ (2) อิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานนก แหล่งกำเนิด ราคา นก อาหารการกินที่มีต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขัน ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อประกวดแข่งขันจำนวน 186 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางและสถิติพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อประกวดแข่งขันที่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 44 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เลี้ยงนกที่บ้านจำนวน 7 ตัว มีประสบการณ์เลี้ยงนก 12 ปี ประสบการณ์แข่งนก 9 ปี อีกทั้งมีความพึงพอใจกับการประกวดแข่งขันนกปรอดหัวโขนเคราแดงในระดับค่อนข้างสูง ส่วนนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขันของผู้เลี้ยงในพื้นที่กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อายุ 3-7 ปี ผ่านประสบการณ์แข่งขันที่สนามเฉลี่ย 3-5 ปี ส่วนใหญ่เป็นนกสายพันธุ์ไทย มีโครงสร้างร่างกายที่ใหญ่และมีนิสัยก้าวร้าวระดับปานกลาง เป็นนกที่มีแหล่งกำเนิดจากนกป่า มีราคาซื้อขายในแวดวงนกสูง เรื่องการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันพบว่านกส่วนใหญ่มีความขยันร้องมากที่สุด และ (2) อาหารการกินมีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกที่ดีมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อการแสดงออกที่ดีนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันมากที่สุดคือ คุณลักษณะพื้นฐานนก

ABSTRACT

The purposes of this research were to study (1) generality of birdmen and Red-Whiskered Bulbul in bird's contest and (2) The influence of general bird, source bird, price bird and foods involvement in good expression of Red-Whiskered Bulbul in bird's contest. This study was conducted by applying quantitative research design, questionnaire was used to collect data from 186 persons who contest bird. The data was analyzed, using factor analysis and descriptive statistics. To the qualitative approach, in-depth interview, observation, field notes and memos were conducted with 17 persons who contest bird. The results indicated that (1) Most of birdmen for bird's contest in Bangkok had 44 years old, graduate of bachelor degree, had 7 birds at home, had experience 12 years and experience for contest's bird 9 years, satisfied high relatively with bird's contest and Almost Red-Whiskered Bulbul for contest had average 3-7 years old, had experience in bird's contest 3-5 years, Thai breed, big body and normal aggression, wildlife source, high prices and had the most diligent sing for expression and (2) Foods had the most directed influence and the generality of bird had the most total influence to good expression of Red-Whiskered Bulbul in bird's contest.

คำสำคัญ: บุพปัจจัย การแสดงออกที่ดี นกปรอดหัวโขนเคราแดง

Keywords: The Antecedents, Good Expression, Red-Whiskered Bulbul

¹Corresponding author: jodd0509@gmail.com

*อาจารย์คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

บทนำ

นกปรอดหัวโขนเคราแดง (Red-Whiskered Bulbul) หรือเรียกว่า “นกกรงหัวจุกหรือนกหัวจุก” มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า “Pycnonotus jocosus” อยู่ในกลุ่มนกร้องเพลงซึ่งเป็นนกในอันดับนกที่พัฒนากร้องเสียงขึ้นพิเศษเพื่อส่งเสียงร้อง ได้ชื่อว่า The Nightingale of Persia เนื่องจากมีคุณสมบัติเด่นกว่านกชนิดอื่นด้านเสียงร้องที่ไพเราะ มีท่วงทำนองสูงต่ำสลับยาวคล้ายทำนองเพลง โดยสำนวนและน้ำเสียงของนกแต่ละตัวมีความแตกต่างกันเป็นเอกลักษณ์ นกชนิดนี้อยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองประเภท 3 ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ขณะเดียวกันกฎหมายเปิดช่องทางให้บุคคลทั่วไปสามารถมีไว้เพื่อครอบครองหรือเพาะพันธุ์ได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่รัฐ [1] จัดเป็นนกเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้ชาวบ้านในชุมชนมากมาย เช่น การเลี้ยงนกขาย การทำกรงนกขาย การขายไม้และอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับทำกรงนก การตัดฝักคลุมกรงนก การทำอุปกรณ์ประกอบกรงนก การผลิตแก้วน้ำ แก้วเซรามิก แก้วเบญจรงค์สำหรับนก การแกะสลักกรงนก การทำตะขอกกรงนก การทำสีกรงนก การฝังมุกกรงนก หรือการเปิดคลินิกกรงนก เป็นต้น

การเลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงในประเทศไทยเริ่มจากได้รับอิทธิพลจากชาวจีนที่เดินทางโดยเรือสำเภาเข้ามาค้าขายซึ่งนำนกติดเข้ามาและได้แนะนำการเลี้ยงการดูแลจนถึงเรื่องอาหารการกิน อุปนิสัย เพลงร้องของนกและอื่น ๆ ให้แก่ชาวมุสลิมทางภาคใต้ที่มีความนิยมชมชอบเลี้ยงนกเขาสวาท ซึ่งเป็นนกที่ร้องเพื่อฟังเสียงเช่นกัน หลังจากที่ชาวมุสลิมบางกลุ่มหันมาเริ่มเลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงและเมื่อข่าวสารแพร่หลายจึงเริ่มมีผู้เลี้ยงนกชนิดนี้มากขึ้น จากนั้นผู้เลี้ยงจึงได้จัดแข่งขันนกเพื่อประชันเสียงซึ่งเกิดในภาคใต้เป็นแห่งแรกกระทั่งขยายสู่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2524 โดยกลุ่มคนภาคใต้ได้นำการแข่งขันนกชนิดนี้เข้ามาเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก ตั้งแต่นั้นมากระแสความนิยมการแข่งขันประชันเสียงนกปรอดหัวโขนเคราแดงจึงนิยมมากขึ้นตามความต้องการผู้เลี้ยงนกชนิดนี้เพื่อประกวดแข่งขัน [2]

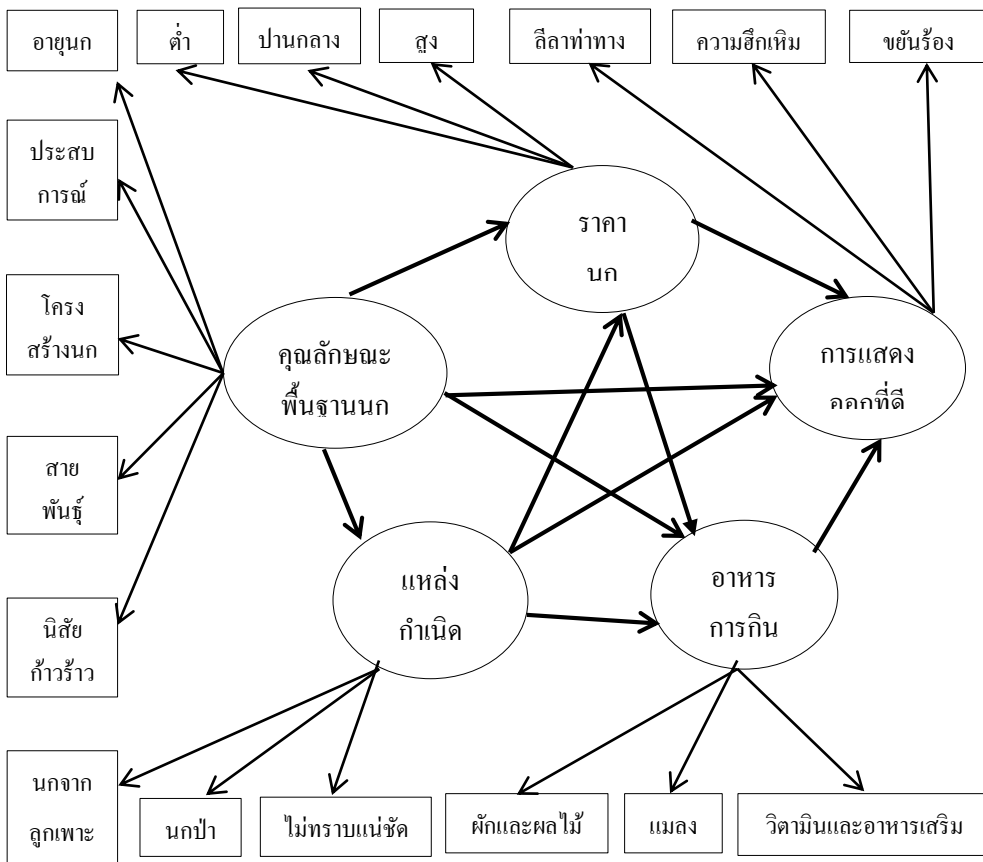
เมื่อผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงต่างมีความต้องการนกเพื่อประกวดแข่งขันจึงเสาะแสวงหานกทั่วทุกสารทิศทุกภาคในประเทศไทย ไม่เว้นแต่ต่างประเทศ เช่น นกประเทศพม่า เวียดนาม ลาว อินโดนีเซีย จีน อีกทั้งกลุ่มผู้เลี้ยงหลายรายต่างเสาะแสวงหานกชนิดนี้ทุกวิถีทางไม่ว่าจะเป็นการดักจับนกที่อยู่ตามธรรมชาติหรือตามพื้นที่เขตอนุรักษ์ที่ห้ามล่าสัตว์ป่า การซื้อนกป่ากับชาวบ้านท้องถิ่น หรือพ่อค้าคนกลาง หรือแม้แต่การลักขโมยนกที่มีเจ้าของตามใบสั่ง เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่สามารถทำผลงานในสนามแข่งขัน ได้ดีมีเงินและถ้วยรางวัลติดมือให้ผู้เลี้ยง [3] การพิจารณาว่านกปรอดหัวโขนเคราแดงตัวใดดีหรือไม่ดีสำหรับการประกวดแข่งขันต้องสังเกตจากปฏิกิริยาของนกเฉพาะที่สนามแข่งขันเท่านั้น เนื่องจากนกจำนวนไม่น้อยจะแสดงออกได้ดี ขณะที่อยู่กับบ้านหรือสถานที่แวนกรงที่ประจำ แต่เมื่อนำนกเข้าสู่สนามแข่งขันจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกตรงข้ามกล่าวคือ การแสดงออกถึงลีลาท่าทางที่ดี มีความอึดเหนี่ยวออกอาการสู้นกด้วยการยกปีก ขยั่นร้องโดยเปล่งน้ำเสียงออกดังชัดเจนเต็มปากเต็มคำ [4] อาทิปฏิกิริยาเหล่านี้หายไปอย่างสิ้นเชิง ตรงข้ามขณะอยู่ในสนามแข่งขันจะแสดงออกถึงเสมือนอาการใจฟ่อ บ้างก็นั่งตัวพองร้องเพลงเบา ๆ ไม่สดชื่น กล่าวได้ว่าเปลี่ยนไปเป็นคนละตัว เช่นนี้การแสดงออกของนกจึงเป็นเรื่องสำคัญของผู้เลี้ยงนกเพื่อเข้าร่วมประกวดแข่งขันต้องพิจารณา

ผู้วิจัยในฐานะเป็นหนึ่งในผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อเข้าร่วมประกวดแข่งขันประสงค์ศึกษาว่าปัจจัยใดที่ส่งผลให้นกปรอดหัวโขนเคราแดงมีการแสดงออกที่ดีขณะอยู่ที่สนามแข่งขัน จึงทำการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเลือกประเด็น (1) คุณลักษณะพื้นฐานนก (2) แหล่งกำเนิด (3) รากานก และ (4) อาหารการกิน ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาและกำหนดให้เรื่องการแสดงออกที่ดีเป็นตัวแปรตาม มุ่งหวังทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขัน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ศึกษา (1) สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงและนกอปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขัน และ (2) อิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานนก แหล่งกำเนิด ราคา นก อาหารการกินที่มีต่อการแสดงออกที่ดีของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขัน

กรอบแนวความคิดและสมมติฐาน

การศึกษานุปัจจัยของการแสดงออกที่ดีของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันสามารถเขียนกรอบแนวความคิดและสมมติฐานได้ดังนี้

ภาพที่ 1 นุปัจจัยของการแสดงออกที่ดีในสนามแข่งขันของนกอปรอดหัวโขนเคราแดง

จากภาพที่ 1 พบว่า ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในงานมีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรตาม คือ การแสดงออกที่ดี และตัวแปรอิสระอีก 4 ตัว ได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐานนก แหล่งกำเนิด ราคา นก และอาหารการกิน โดยตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ที่สามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ 4 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การแสดงออกที่ดี (GOODACT) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานนก แหล่งกำเนิด ราคา นก และอาหารการกิน

$$GOODACT = f(GENARAL, SOURCEB, PRICEB, FOODB).....(1)$$

สมมติฐานที่ 2 ราคาคน (PRICEB) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานคน แหล่งกำเนิด และอาหารการกิน

$$\text{PRICEB} = f(\text{GENARAL}, \text{SOURCEB},$$

FOODB).....(2)

สมมติฐานที่ 3 อาหารการกิน (FOODB) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานคน และแหล่งกำเนิด

$$\text{FOODB} = f(\text{GENARAL},$$

SOURCEB).....(3)

สมมติฐานที่ 4 แหล่งกำเนิด (SOURCEB) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานคน

$$\text{SOURCEB} =$$

$f(\text{GENARAL})$(4)

วิธีการวิจัย

การศึกษาใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Design)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ใช้หน่วยวิเคราะห์ (Units of Analysis) มีคุณสมบัติของหน่วยในระดับบุคคล ได้แก่ ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อประกวดแข่งขันที่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 186 ราย ใช้การสุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป [5] เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) [6] สุ่มโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) แต่ใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเองกล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความสมัครใจ สามารถอ่านออกเขียนได้ ไม่มีปัญหาด้านการสื่อสาร ลักษณะของกลุ่มที่เลือกมีความสอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อ

2. เครื่องมือการวิจัย: สร้างมาตรวัดโดยแปลงแนวคิดนามธรรมเป็นตัวแปรที่เป็นรูปธรรม (Concrete) มีค่าตัวเลขที่มีคุณสมบัติของหน่วยวิเคราะห์ (Units of Analysis) แบบสอบถามได้ผ่านการทบทวนวรรณกรรม การให้คำนิยามปฏิบัติการ ผ่านการศึกษานำร่อง (Pilot Study) มีการทดสอบรายการข้อคำถาม (Pretest) จำนวน 30 ชุดก่อนนำไปใช้จริง [7] และได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ 2 วิธี (1) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของความคงตัว Pearson's Product Moment Correlation และ (2) ตรวจสอบความคงที่ที่ใช้วิธีการทดสอบซ้ำ Test-Retest Method หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้ง 2 ครั้งมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยเว้นระยะห่างของการทดสอบช่วงหนึ่ง ตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ (Coefficient of Stability) ได้ .84 [8] และยืนยันความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า I-CVI .89 และ S-CVI .93 [9] หลังจากพัฒนาเครื่องมือเสร็จสิ้น เครื่องมือส่วนใหญ่เป็นรายการที่วัดเชิงอัตราส่วน (ratio data) และการวัดระดับกลุ่ม (nominal data) เช่น สภาพทั่วไปนกที่เลี้ยงจำนวน 6 ข้อ เป็นต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล: เลือกใช้การเก็บจากแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างคำถามเป็นข้อความที่เข้าใจง่ายไม่สลับซับซ้อนให้ผู้ตอบเกิดข้อสงสัยในคำถาม ไม่มีคำถามชี้นำ (Socially Desirable Responses) [10] ใช้คำถามเชิงวัตถุวิสัยในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ตรงกับความต้องการทางด้านข้อมูลของการใช้เทคนิคการวิเคราะห์รายละเอียดในแบบ สอบถามครอบคลุมทุกประเด็นที่ศึกษา [11]

4. การวิเคราะห์ข้อมูล: ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลทำการตรวจสอบสภาพข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ว่าละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธีหรือไม่ด้วยการพิจารณากระจายปกติตัวแปรเดียว (Univariate Normality) ความเป็นเส้นตรง (Linearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (Homoscedasticity) ตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์สูง (Muticollinearity) และการกระจายปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normality) จากนั้นจึงนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS for Window โดยเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระใดมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อการแสดงออกที่ดีในสนามแข่งขันของนักปรอดหัวโขนเคราแดง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงและนักปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ปรากฏในตารางที่ 1 ส่วนผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปรากฏในตารางที่ 3 รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงและนักปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขัน (n=186)

รายการที่ใช้วัด		อัตราส่วนร้อยละ
อายุคน	ไม่เกิน 1 ปี	11.3
	1-3 ปี	22.7
	3-7 ปี	48.7
	มากกว่า 7 ปี ขึ้นไป	17.3
ประสบการณ์แข่งขัน	ไม่ถึง 1 ปี	4.8
	1-3 ปี	33.0
	3-5 ปี	40.4
	มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	21.8
โครงสร้างนก	เล็ก	21.0
	ปานกลาง	54.6
	ใหญ่	24.4
สายพันธุ์นก	ไทย	31.6
	พม่า	13.3
	เวียดนาม	18.7
	ลาว	9.5
	อินโดนีเซีย	4.8
	จีน	7.3
	ผสม	3.1
	ไม่ทราบแน่ชัด	11.7
นิสัยก้าวร้าว	น้อย	16.9
	ปานกลาง	54.4
	มาก	28.7
แหล่งกำเนิด	นอกจากลูกเพาะ	34.8
	นกป่า	48.8
	ไม่ทราบแน่ชัด	16.4
ราคานก	ต่ำ	17.0
	ปานกลาง	38.7
	สูง	44.3

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงและนกอปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขัน (n=186) (ต่อ)

รายการที่ใช้วัด	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	Alpha if item deleted	
	ต่ำสุด	สูงที่สุด	เฉลี่ย	เบี่ยงเบน ^๑	ความเบ้	ความโด่ง		
ผักและผลไม้	แตงกวา	2	4	2.39	.97	-.27	-.11	.53
	มะเขือเทศ	2	5	2.41	.89	.19	.37	.51
	บวบ	1	5	3.12	1.16	.33	.46	.47
	ใบตำลึง	1	5	3.09	1.04	-.07	.10	.47
	กล้วย	3	5	4.76	1.89	.11	.09	.64
	มะละกอ	2	5	4.33	1.71	.17	.24	.61
	ส้ม	2	5	3.76	1.37	.63	1.07	.56
	แก้วมังกร	1	5	3.51	1.33	.57	.86	.53
	แอปเปิ้ล	1	5	3.11	1.16	.74	.89	.57
แมลง	หนอนนก	1	5	4.57	1.83	.11	.27	.68
	ด้กแดน	1	5	4.39	1.67	.34	.49	.67
	ไข่มดแดง	2	5	3.72	1.41	.78	-.67	.54
	ตัวอ่อนตัวต่อ	2	4	2.66	.97	1.04	1.26	.57
วิตามินและอาหารเสริม	แคลเซียม	2	5	3.88	1.57	.39	.44	.71
	น้ำมันตับปลา	1	5	3.79	1.61	.51	.67	.68
การเสริม	แท่งไอโอดีน	2	4	2.41	.79	.33	-.07	.61
	กระดองปลาหมึก	2	4	2.17	.66	1.22	1.67	.56
	อาหารเม็ดสำเร็จ	1	5	4.34	1.78	.03	.14	.76
การแสดงออกที่ดี	ลีลาท่าทาง	3	10	6.87	1.91	.47	.39	.74
การขยับรื่อง	ความฮึกเหิม	2	10	7.21	2.12	.23	.17	.69
	การขยับรื่อง	3	10	7.34	2.26	.19	.31	.64
อายุผู้เลี้ยงนก		19	67	43.71	18.92	1.13	.89	.81
การศึกษาผู้เลี้ยงนก		1	4	2.34	.97	-.27	.91	.87
ประสบการณ์ผู้เลี้ยงนก		2	18	11.64	4.81	1.16	.97	.91
ประสบการณ์แข่งขันนก		1	16	9.41	4.56	.88	1.21	.87
จำนวนนกที่เลี้ยง		2	27	7.49	2.62	1.24	1.44	.79
ความพึงพอใจกับการแข่งขัน		3	10	7.47	2.41	.66	.57	.61

หมายเหตุ: ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของมาตรวัดการแสดงออกที่ดี = .61

จากตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขันพบว่า นกอปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้สำหรับประกวดแข่งขันของผู้เลี้ยงในพื้นที่กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีอายุ 3-7 ปี (ร้อยละ 48.7) นกผ่านประสบการณ์แข่งขันที่สนามเฉลี่ย 3-5 ปี (40.4) ส่วนใหญ่เป็นนกสายพันธุ์ไทย (31.6) มีโครงสร้างร่างกายที่ใหญ่ในระดับปานกลาง (54.6) นิ้วยกตัวในระดัปานกลาง (54.4) นกมีแหล่งกำเนิดจากนกป่า (48.8) นกส่วนใหญ่มีราคาซื้อขายในแวดวงนกระดับสูง (44.3) เรื่องการแสดงออกที่ดีของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันพบว่า นกอปรอด

หัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่มีความขยันรื่องมากเป็นลำดับแรก (7.34 จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมาได้แก่ การแสดงออกถึงความอึดเหนี่ยว และการแสดงออกทางลีลาท่าทางเป็นลำดับท้าย (6.87) ซึ่งในภาพรวมกล่าวได้ว่า การแสดงออกของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันมีพฤติกรรมที่ดีในระดับปานกลางค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 6.87-7.34 จากคะแนนเต็ม 10)

ส่วนในด้านผู้เลี้ยงนกอปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อประกวดแข่งขันที่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ตกเป็นประชากรเป้าหมายพบว่า ภาพรวมส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 44 ปี (43.71) การศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้เลี้ยงนกอปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่เลี้ยงนกไว้ที่บ้านจำนวน 7 ตัว (7.49) มีประสบการณ์เลี้ยงนก 12 ปี (11.64) มีประสบการณ์แข่งนก 9 ปี (9.41) และมีความพึงพอใจกับการประกวดแข่งขันนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในระดับค่อนข้างสูง (7.47 คะแนนเต็ม 10)

ก่อนการวิเคราะห์อิทธิพลของบุปจายัย (ตัวแปรอิสระทั้ง 4) ที่มีต่อการแสดงออกที่ดีของนกอปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ต้องทำการแปลงข้อมูลให้เข้ากับการเลือกใช้สถิติด้วยคำสั่ง transformation เพื่อแปลงข้อมูลเป็นมาตรใหม่ ให้ข้อมูลแจกแจงปกติ ใช้คำสั่งการแปลงโดยใช้รากที่สอง (Square root transformation) และการแปลงโดยใช้ลอการิทึม (Logarithmic transformation) พร้อมตรวจสอบสภาพข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ว่าละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธีหรือไม่ ซึ่งจากตารางที่ 2 การตรวจสอบข้อมูลที่จะใช้วิเคราะห์พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า .75 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธี เป็นสิ่งบ่งชี้เบื้องต้นว่าสามารถนำตัวแปรเหล่านี้ไปวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้ ตัวแปรทั้งหมดมีการกระจายปกติ พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าที่ได้จาก K-S test เมื่อทดสอบ Linearly เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการแสดงออกที่ดี (F test = 1.41 มีนัยสำคัญทางสถิติ) และค่า KMO (Kaiser – Meyer Olkin) ซึ่งเป็นค่าที่ชี้วัดความเหมาะสมของข้อมูลตัวอย่างที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) อยู่เกณฑ์ปกติกล่าวคือ ค่า KMO มากกว่า 0 และเข้าใกล้ไปทาง 1 (ค่า KMO ที่ได้ = .774) จึงสรุปว่าภาพรวมตัวแปรทั้งหมดที่ใช้วิเคราะห์ได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ไม่มีการละเมิดข้อสมมติ

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ทวิระหว่างตัวแปรและสถิติพรรณนาตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ศึกษา (n=186)

ตัวแปร	GOODACT	GENARAL	SOURCEB	PRICEB	FOODB
GOODACT	1.00	.33	.27	.31	.34
GENARAL		1.00	.41	.29	.51
SOURCEB			1.00	.55	.43
PRICEB				1.00	.19
FOODB					1.00
Tolerance	-	.88	.76	.87	.79
VIF	-	1.39	1.27	1.31	1.22
K-S Test	.10	.08	.07	.08	.06
ค่าต่ำสุด	1	1	1	1	1
ค่าสูงสุด	10	6	3	3	3
ค่าเฉลี่ย	7.26	4.21	2.17	2.44	2.32
ค่าเบี่ยงเบนฯ	2.19	1.74	.71	.84	.78
ค่าความเบ้	.37	1.39	.31	.07	.38
ค่าความโด่ง	.22	1.52	.29	.31	.54

หมายเหตุ: ค่า Kaiser – Meyer Olkin = .774

การวิเคราะห์เส้นทางเพื่อหาอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของคุณลักษณะพื้นฐานนวก แหล่งกำเนิด
ราคานก อาหารการกินที่มีต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ
ที่ 2 ใช้โปรแกรม SPSS for Window เป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)
ปรากฏสมการ โครงสร้าง 5 - 8 และภาพที่ 2 ดังนี้

$$\text{GOODACT} = .564 \text{ GENARAL} + .638 \text{ SOURCEB} + .591 \text{ PRICEB} + .728$$

FOODB.....(5)

$$R = .394 \quad R^2 = .262 \quad F = 11.967 \quad \text{Sig. } F = .000$$

$$\text{PRICEB} = .497 \text{ GENARAL} + .612 \text{ SOURCEB} + .517$$

FOODB.....(6)

$$R = .423 \quad R^2 = .301 \quad F = 12.241 \quad \text{Sig. } F = .000$$

$$\text{FOODB} = .387 \text{ GENARAL} + .366$$

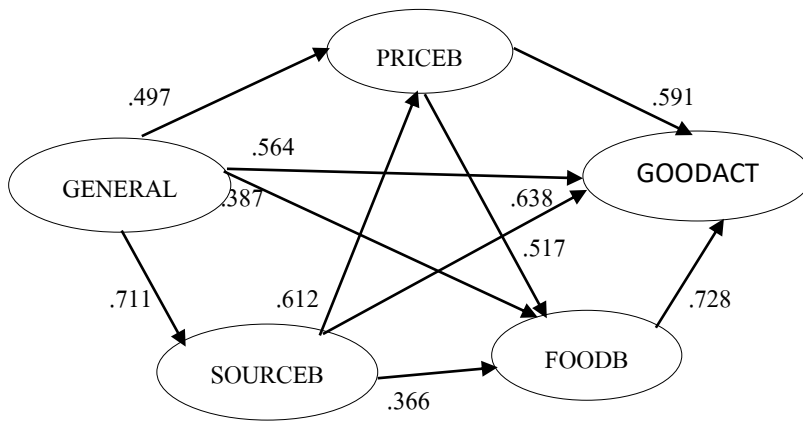
SOURCEB.....(7)

$$R = .414 \quad R^2 = .291 \quad F = 11.879 \quad \text{Sig. } F = .001$$

$$\text{SOURCEB} = .711$$

GENARAL.....(8)

$$R = .371 \quad R^2 = .254 \quad F = 11.763 \quad \text{Sig. } F = .000$$

ภาพที่ 2 แบบจำลองหลังการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตารางที่ 3 อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของตัวแปรที่มีต่อการแสดงออกที่ดี (n=186)

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
คุณลักษณะพื้นฐานนก (GENARAL)	.564	.763	1.327
แหล่งกำเนิด (SOURCEB)	.638	.627	1.265
ราคานก (PRICEB)	.591	-	.591
อาหารการกิน (FOODB)	.728	.522	1.250

หมายเหตุ: (1) ผลทางอ้อมคุณลักษณะพื้นฐานนก (GENARAL) ได้จาก $(.711 \times .366 \times .728) + (.497 \times .591) + (.387 \times .728) = .763$ และผลรวมได้จาก $.564 + .763 = 1.327$ (2) ผลทางอ้อมแหล่งกำเนิด (SOURCEB) ได้จาก $(.366 \times .728) + (.612 \times .591) = .627$ และผลรวมได้จาก $.638 + .627 = 1.265$ (3) ผลทางอ้อมอาหารการกิน (FOODB) ได้จาก $(.597 \times .876) = .522$ และผลรวมได้จาก $.728 + .522 = .953$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 พบว่า ในภาพรวมอาหารการกิน (FOODB) มีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกที่ดีมากที่สุด (.728) รองลงมา ได้แก่ แหล่งกำเนิด ราคานก ผลิตภัณฑ์ และคุณลักษณะพื้นฐานนกเป็นลำดับท้าย (.564) แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยรวมต่อการแสดงออกที่ดีเป็นลำดับแรก คือ คุณลักษณะพื้นฐานนก (GENARAL) รองลงมา ได้แก่ แหล่งกำเนิด อาหารการกิน และราคานกเป็นลำดับท้าย (.591) เป็นที่น่าสังเกตว่าราคานกมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลหรืออิทธิพลต่อการแสดงออกที่ดีได้น้อยเมื่อเทียบกับอีก 3 เรื่อง เช่นนี้จึงกล่าวได้ว่าราคาค่าตัวนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ใช้ประกวดแข่งขันชิงรางวัลในรายการต่าง ๆ ของสนามส่งผลน้อยมากต่อการที่นกปรอดหัวโขนเคราแดงจะแสดงออกที่ดีในเรื่องของลีลาท่าทาง ความอึดเหนี่ยวและความขยันรื่อง ต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับการที่ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อเข้าร่วมประกวดแข่งขันใส่ใจกับอาหารการกินทั้งผักและผลไม้ แมลง รวมถึงวิตามินและอาหารเสริมแก่นกปรอดหัวโขนเคราแดงที่เข้าร่วมประกวด

แข่งขัน รวมถึงการที่นกที่เข้าร่วมแข่งขันมีอายุ ประสบการณ์ โครงสร้างทางร่างกายและสายพันธุ์ที่มีความเหมาะสม เหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล (ทั้งทางตรงและผลรวม) ต่อการแสดงออกที่ดีของนกในสนามแข่งขัน

ดังนั้นการที่ผู้เลี้ยงส่วนหนึ่งแสดงความเห็นว่านกปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศหรือได้ติดอันดับรางวัลของการประกวดแข่งขันเป็นนกที่มีราคาซื้อขายสูงหรือต้องเป็นนกราคาแพง ความคิดเห็นดังกล่าวเป็นมุมมองที่ไม่ถูกต้องนัก ความจริงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าบรรดานกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีราคาแพงทั้งหลายแต่เดิมนั้นเป็นนกบ้านธรรมดาที่มีราคาต่ำหรือซื้อขายไม่เกิน 1,000 บาท เท่านั้น หากแต่นกนั้นผ่านเข้าร่วมประกวดแข่งขันที่สนามบ่อย ครั้งทำให้ก็มีประสบการณ์ ส่งผลให้เกิดการแสดงออกที่ดีระหว่างอยู่ในสนามแข่งขันเนื่องจากมีความคุ้นเคยชินกับบรรยากาศรอบ ๆ ความตื่นตาดอกใจหรือวิตกกังวลน้อยกว่านกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีประสบการณ์น้อย ขาดประสบการณ์ ซึ่งเปรียบเทียบได้ดังคำกล่าวของบุคคลความว่า “ประสบการณ์สอนให้รู้และเป็นครูของทุกคน ความฉลาดนั้นคือผลของการสะสมประสบการณ์” ส่วนประเด็นของอายุและสายพันธุ์นกเรื่องคุณลักษณะพื้นฐานนั้นก็เช่นกันกล่าวคือ การแสดงออกที่ดีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอายุที่เพิ่มขึ้น อายุมากประสบการณ์ก็มากขึ้น ดังนั้นการแสดงออกของพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะในเชิงบวกหรือดีขึ้น สำหรับประเด็นสายพันธุ์นกลูกคิดเชิงด้วยเหตุผลอย่างง่ายกล่าวได้ว่า นกปรอดหัวโขนเคราแดงที่เป็นสายพันธุ์ไทยย่อมได้เปรียบกว่านกสายพันธุ์ต่างประเทศเพราะเคยชินกับสภาพแวดล้อม บรรยากาศมากกว่านกสายพันธุ์ต่างประเทศที่อาจต้องใช้เวลาในการปรับตัว

สรุปความเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้ว่าการที่ของนกปรอดหัวโขนเคราแดงจะแสดงออกที่ดีในสนามแข่งขันเกิดจากปัจจัยที่มีอิทธิพล 2 เรื่อง ได้แก่ อาหารการกินและคุณลักษณะพื้นฐานนก ทั้งนี้ข้อค้นพบดังกล่าวยอมรับสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ เนื่องจากเส้นทางสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละสมมติฐานเป็นไปในลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวกทั้งสิ้น ต่างแต่มีค่าที่แตกต่างกันตามระดับความสัมพันธ์ที่มากหรือน้อย โดยที่ตัวแปรด้านอาหารการกินมีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันมากที่สุด ขณะที่ตัวแปรด้านคุณลักษณะพื้นฐานนกลูกคิดโดยรวมต่อการแสดงออกที่ดีของนกปรอดหัวโขนเคราแดงในสนามแข่งขันมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยสำเร็จลุล่วงดี ขอขอบคุณ ศ.ดร.สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ รศ.ดร.กรรณิการ์ สุขเกษม ที่มอบความรู้วิจัยขอขอบคุณ พล.ต.อ.พรชัย พันธุ์วัฒนา บิดาผู้ให้การสนับสนุนปัจจัยสี่ ขอขอบคุณ ศ.พล.ต.ต. ดร.วีรพล กุลบุตร ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลที่เสียสละเวลาให้ข้อมูล และขอขอบคุณวารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) ที่มอบพื้นที่ให้เผยแพร่บทความวิจัยออกสู่สาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

1. Phanwattana P. The antecedent of buying Red-whiskered Bulbuls of the birdmen for contest. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences*. 2019; 7(1). Thai.
2. Phanwattana P. Red-whiskered Bulbuls and utilization for community police relations in the south. *Hat Yai Academic Journal*. 2014; 12(2): 105-11. Thai.
3. Phanwattana P. The expectations of the breeding Red-whiskered Bulbuls for contest in Srinakarin Bangkok area. *Journal of Chandrakasemsarn*. 2016; 23(1): 17-32. Thai.

4. Kamtaeja S, Sitasuwan N, Chomdej S, Jatisatienr A, Mennill DJ. Species-distinctiveness in the vocal behaviour of six sympatric bulbuls (Genus *pycnonotus*) in South-East Asia. *Journal Compilation BirdLife Australia*. 2016: 112.
5. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. *Educ. Psychol. Meas.* 1970; 30: 607-10.
6. Palinkas LA, Horwitz SM, Green CA, Wisdom JP, Duan N, Hoagwood K. Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Adm Policy Ment Health*. 2015; 42(5): 533-44.
7. Blair J, Conrad FG. Sample size for cognitive interview pretesting. *Public Opin. Q.* 2011; 75(4): 636-58.
8. Peeters MJ, Beltyukova SA, Martin BA. Educational testing and validity of conclusions in the scholarship of teaching and learning. *Am. J. Pharm. Educ.* 2013; 77(9): 186.
9. Lafave L, Tyminski S, Riege T, Hoy D, Dexter B. Content validity for a child care self-assessment tool: Creating healthy eating environments scale. *Can J Diet Pract Res.* 2015; 77(2): 89-92.
10. Benedict EM, De Jong MG, Baumgartner H. Socially desirable response tendencies in survey research. *J. Mark. Res.* 2010; 47(2): 199-214.
11. Prasith-rathsint S. *Social science research methodology*. Bangkok: Samlada; 2011. Thai.